

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

- Jméno a příjmení studenta:* Eva Fabešová, Dis
Studijní obor: Speciální pedagogika
Oponent bakalářské práce: Mg. Jitka Lidralová
Katedra/ ústav: Ústav sociálních a speciálně pedagogických věd
Název bakalářské práce: Problematika zneužívání návykových látek ve vybraném výchovném ústavu
- Volba tématu:
1. Mimořádně aktuální
  2. Aktuální pro danou oblast
  3. Užitečné a prospěšné
  4. Standardní úroveň
  5. Neobvyklé
- Cíl práce a jeho naplnění:
1. Vhodně zvolený cíl, který byl naplněn
  2. Vhodně zvolený cíl, který byl částečně naplněn
  3. Vhodně zvolený cíl, který nebyl naplněn
  4. Nevhodně zvolený cíl
- Struktura práce:
1. Originální – zdařilá
  2. Logická – systémová
  3. Logická – tradiční
  4. Pro dané téma nevhodná
- Práce s literaturou:
1. Vynikající, použity dosud neběžné prameny
  2. Velmi dobrá, použity nejnovější dostupné prameny
  3. Dobrá, běžně dostupné prameny
  4. Nedostatečná – s ohledem na požadovaný počet nebo kvalitu
- Vybavení práce (data, tabulky, grafy, přílohy):
1. Mimořádné, funkční
  2. Velmi dobré, funkční
  3. Odpovídá nutnému doplnění textu
  4. Nedostačující
- Přínosy bakalářské práce:
1. Originální, inspirativní názory
  2. Ne zcela běžné názory
  3. Vlastní názor argumentačně podpořený
  4. Vlastní názor chybí
- Uplatnění bakalářské práce v praxi a ve výuce:
1. Práci lze uplatnit v praxi
  2. Práci lze uplatnit ve výuce
  3. Vhodná pro publikování
  4. Práci nelze příliš využít ani v praxi ani při výuce
- Formální stránka:
1. Výborná
  2. Velmi dobrá
  3. Přijatelná
  4. Nevyhovující

- Jazyková stránka:
1. Stylistika a) výborná
b) velmi dobrá
c) dobrá
d) nevyhovující
  2. Gramatika a) výborná
b) velmi dobrá
c) dobrá
d) nevyhovující

Zásadní připomínky k bakalářské práci:

1. nemám
2. mám tyto:

Studentka si vybrala pro svou bakalářskou práci aktuální téma týkající se užívání návykových látek ve vybraném výchovném ústavu. Díky své letité praxi v zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy využila možnosti zabývat se touto problematikou ve výchovném ústavu v Jindřichově Hradci, kde je v zaměstnaneckém poměru jako vychovatelka. To je významným přínosem předložené práce, která se zaměřuje na jednu ze stěžejních etopedických oblastí a tím splňuje speciálně pedagogický charakter.

V teoretické části se v úvodu studentka zabývá popisem výběru návykových látek se zaměřením na širší problematiku drogové závislosti, představila v teoretických tezích ústavní výchovu v kontextu školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, poměrně zdařile je zpracována kapitola prevence zaměřená na závislostní chování. V závěru je zařazen popis poruch chování, který spatřuji jako nadbytečný. Spíše zde postrádám hlubší vhled do zvoleného tématu se zaměřením na etiologii užívání drog, včetně možností řešení, zejm. v souběhu adiktologické péče, za zmínku by stál i nástin drogové politiky v ČR.

Práci by také prospělo použití novějších literárních zdrojů, tituly z roku 1988 (str. 13), či z roku 2000 či 2001 lze považovat za opravdu zastaralé.

Terminologicky mohla být práce více obsažná i odbornější, a to zejm. v některých vágních pasážích např. viz str. 26 cit: “patří sem také“ středisko výchovné péče - myšleno autorkou do zařízení pro ÚV a OV. Autorku považuji za znalou legislativních citací a užívání hovorové češtiny a nepřesností může být pro čtenáře zbytečně matoucí, stejně jako např. 2. odstavec str. 39, kde mohla studentka využít přímé legislativní citace týkající se popisu VÚ, cílové skupiny i důvodů umístění, čímž by práce získala na vyšší autorské kvalitě.

Metodologicky byla v praktické části použita technika zúčastněného longitudiálního pozorování a analýzy dat, které vyhověly záměru směřující k cíli práce. Zdařile studentka zpracovala případové studie, výzkumný soubor 6 dívek umístěných ve Výchovném ústavu v J. Hradci splnil kritéria výběru výzkumného vzorku pro vybrané téma. Aplikování tabulek a grafů doplňuje požadovaný přehled, je logické a odpovídající k výzkumným otázkám, čímž byl i cíl práce naplněn. Diskuze se závěrem následně ukazují, že nebylo cílem převratné zkoumání užívání návykových látek dívkami ve výchovném ústavu, neboť teoretické teze korelují se zjištěním, ale že se jedná o cenný vhled do jedné z nejsložitějších cílových skupin v etopedické rovině péče se zacílením na adolescentní dívky s anamnestickým i aktuálním stavem užívání návykových látek s možnou prognózou celoživotní závislosti. A to ve výsledku bakalářská práce bezesporu poskytne. Diskuzním otazníkem zůstává osobní i sociální riziko u zmíněných uživatelék návykových látek po odchodu z ústavního systému.

Práce také uvede čtenáře do představy složité práce pracovníků školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy zejm. ve zmíněném zařízení. Speciální pedagogové, kteří se podílejí na výchově a vzdělávání dívek s uvedenou masivně rizikovou typologií, si zaslouží

uznání na svých pracovních pozicích, kdy je nepředstavitelná náročnost výchovného poslání u takto reedukačně těžko směřovatelných dospívajících dívek. Pozice vychovatelky autorce poskytla i reálnou kritičnost, že převýchovný proces vedoucí k požadovaným změnám s odklonem od užívání návykových látek nemá potřebnou efektivní koncepci a lze ho vnímat s ohledem na častý přesah v občansko právní či trestně právní rovině, jako neúčinný či přímo nemožný.

Práce potvrdila fakta abúzu návykových látek ve společnosti u dětí a mládeže, kdy vybraný vzorek je potvrzením velmi vážných adiktologických témat v letité, mnohdy podceňované a neefektivně řešené drogové politice České republiky.

Přínosem práce by byla ještě o něco větší propracovanost tématu v podmínkách VÚ v J. Hradci s odkazem na konkrétnější způsoby práce s touto klientelou, na možnosti řešení, léčbu, případný detox, spolupráci s dalšími odborníky či institucemi.

V práci oceňuji osobní názory studentky, kdy z odborného hlediska vnímám její názor na legalizaci kouření v některých školských zařízeních jako diskutabilní a polemický. Vyzdvihují ale její kritický náhled na uvedenou problematiku a reálný závěr práce, kdy se projevuje osobní přehled i angažovanost autorky v rovině pracovního vztahu, nasazení a motivace zjm. při práci s takto obtížně pedagogicky zvladatelnou cílovou skupinou uživatelů návykových látek. Tím více je možné vnímat přístup autorky k tématu i ve vztahu k dívkám v celkovém vyznění práce jako erudovaný i obdivuhodný.

Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě:

1. ano
2. ne

Navrhovaná klasifikace:

1. výborně
2. velmi dobře
3. dobře
4. nevyhověl

Otázka k ústní obhajobě práce:

- 1) Disponuje uvedené zařízení výchovně léčebnou skupinou? Pokud ano, stručně ji charakterizujte.
- 2) Jak aplikujete v praxi testování na návykové látky, které v režimu zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, skýtá pro školská zařízení pro výkon OV a ÚV určitá omezení ?
- 3) Jak postupujete při řešení akutního stavu u dívek pod vlivem návykové látky?

Datum: 27. 5. 2019

Podpis oponenta bakalářské práce.....